

Balvu Novada Ziņas

Balvu novada pašvaldības informatīvais laikraksts | 2010. gada 12. jūnijs

8. (14.) numurs

SPECIĀLIZLAIDUMS

Balvos satiekas Latgales seniori

„Ai, Latvija, Latvija!
Daudzi vēl neatzīst,
Ka tavs vārds cēlies no
Lettigal, kas nozīmē Latgale.

Kas teica, ka Latgale ir
Latvijas gals,
Ka necīgs ir Latgales
gājums?

Latgale ir Latvijas un Eiropas
Savienības sākums
Un arī turpinājums.”
/Jānis Gurgons/

Latgale ir reģions ar ļoti bagātu un daudzveidīgu kultūru. Kultūra mūs visus vieno. Latgales sirdspuksti atbalsojušies tautasdziesmās. Latgalē cieši daba saaugusi cilvēku gaitām un likteņiem. Šis tautas balss ir dzirdas, jo pauž patiesas jūtas. Ticība un cerība Latgales cilvēkus izvadījusi cauri gadu simtiem un negaisu laikiem. Un vēl mīlestība un uzticība sirdij tuvam cilvēkam.

Šogad 12. jūnijā mēs tiekamies Balvos. Dzejnieks Jānis Plotnieks saka:

„Balvi, pilsētiņa maza
Un vai tādēļ dzīvē skumstu, -
Nesatiku baltas kazas,
Neredzēju salmu jumtu”.

Balvi - neliela, savdabīgi skaišta un zaļa pilsēta Latvijas Ziemeļaustrumos. Pirmo reizi Balvi minēti 1224. gadā, atrodas 219 km no Rīgas. Balvu austrumos ir robeža ar Krieviju. 1928. gadā Balvi kļūst par pirmo pilsētu Jaunlatgales apriņķī. Balvos tajā laikā darbojas kori, dramatiskās kopas, orķestri un dažādas biedrības. Balvi šodien - gaismas pilsēta. Pilsēta, kuru vienu no pirmajām Latvijā apspīd uzlecošās saules stari, pilsēta, kas atvērta rītdienai.

Balvos aizvien atdzimst kultūras dzīve. 1948. gadā te notika pirmie dziesmu svētki pēc Otrā pasaules kara. Balvos paši pirmie Jaunlatgales apriņķa dziesmu svētki notika 1936. gada 21. jūnijā. Arī tagad Balvos notiek gan rajona, gan zonālie Latgales reģiona senioru festivāli. 2004. gadā uz Balviem no visiem Latgales pagastiem, pilsētām pa visiem ceļiem brauca Latgales reģiona seniori uz trešo festivālu, lai dziedātu, dejotu un parādītu savus rokdarbus. Pirmais Latgales novada senioru festivāls pēc senioru iniciatīvas 2002. gadā notika Rēzeknē. Bija prieks skatīties uz dalībniekiem, kuri ar sirdi

un dvēseli dziedāja “Dievs, svētī Latviju!” pie Māras pieminekļa Rēzeknē. Un tad festivāli turpinājās katru gadu. Otrais - Rožupē, trešais - Balvos, ceturtais - Ludzā, piektais - Daugavpilī, sestais - Krāslavā, septītais - Preiļos, astotais - Ludzā, un deviņtais atkal Balvos. Bet 2011. gadā visi brauksim uz Viļakas novadu. Šogad mēs atkal esam Balvos uz deviņto Deju un dziesmu festivālu. Andris Vējāns saka:

„Šodien Balvi vada manu
spalvu,
Šodien sirdī Balvu sili dzied,
Sameklē vēl skaistāku sev
balvu!
Vari apkārt zemeslodei iet.”

Šogad deviņtā festivāla moto ir saknes - tā ir dzīvā pagātne, kas mūs notur šajā pasaulē. Festivālā piedalās 5 tautu deju kolektīvi, 4 jauktie kori, 1 līnijdeju kolektīvs, 13 Eiropas deju kopas, 7 etnogrāfiskie ansambļi un folkloras kopas, 23 vokālie un dziesmu ansambļi, 1 lauku kapela un 4 rokdarbnieku kolektīvi.

Festivālu organizē un atbalsta Balvu novada pašvaldība, Latgales reģionālā pensionāru apvienība, tautas kustība „Par labu Latvijai” un Zaļo un zemieņu savienība. Pasākuma mērķis ir veicināt pensijas vecuma iedzīvotāju aktivitāti, attīstīt sadarbību starp pašvaldībām un nevalstiskām organizācijām, nacionālām kultūrām, sekmēt Latgales reģiona kultūras attīstības tendences mākslinieciskās sadarbības jomā, amatniecības un rokdarbnieču darbības veicināšana. Latgalē tas mums itin labi izdodas. Jau 12 gadus darbojas biedrība „Latgales reģionālā pensionāru apvienība”. Biedrībā apvienojušās vietējās novadu pensionāru apvienības. Sadarbojamies ar simts tūkstošiem pensionāriem Latgalē. Šo 12 gadu laikā jau būs novadīti deviņi Latgales senioru festivāli un tas viss nāk no Latgales pensionāru iniciatīvas. Biedrība bez pašvaldību vadītāju atbalsta nevarētu izdzīvot. Mums ir laimējies veiksmīgi sadarboties ar Latgales reģiona pašvaldību vadītājiem. Gribu izteikt sirsnīgu pateicību viņiem par sadarbību un atbalstu. Bez pašvaldību atbalsta

Moto:
Saknes - tā ir dzīvā pagātne, kas mūs notur šajā pasaulē, ļauj būt līdzsvarā.
Valdis Muktupāvels

Latgales novada IX senioru dziesmu un deju festivāls
"AR KOKU SAKNĒM CAURAUSTA ŠI ZEME"

12. jūnijā

plkst. 15:00
Festivāla koncerti:
BALVU, KUBULU, VĪKSNAS pagastos

plkst. 17:00
Nostalguma koncerts:
BALVU PILSĒTAS PARKĀ

Festivālā piedalās:
5 tautu deju kolektīvi, 4 jauktie kori,
1 līnijdeju kolektīvs, 13 Eiropas deju kopas,
7 etnogrāfiskie ansambļi un folkloras kopas, 23 vokālie un dziesmu ansambļi,
1 lauku kapela un 4 rokdarbnieku kolektīvi

Festivālu organizē un atbalsta Balvu novada pašvaldība

pensionāri Latgalē nevarētu izdzīvot.

Atzinība un pateicība vietējo novadu pensionāru apvienību vadītājiem. Ļoti liels prieks sadarboties ar šiem labestīgajiem, sirsnīgajiem un atsaucīgajiem cilvēkiem. Senioru festivāla norise ir atkarīga no šiem cilvēkiem: transports, sadarbība ar pašvaldību, pašvaldības kolektīvu sadarbība, sadarbība ar jaunatni kolektīvu sagatavošanai koncertiem, tas viss ir atkarīgs no apvienību vadītājiem.

Senioriem ir cieša saikne ar jauniešiem, kuri labprāt, nežēlojot savu brīvo laiku, strādā ar senioriem un gatavo

senioru sadarbības programmas festivāliem. Sirsnīgs paldies visiem sadarbību kolektīvu vadītājiem par pašaizliedzīgo darbu.

Ne visu var izteikt vārdos. Gribu aicināt Balvu novada iedzīvotājus apmeklēt un atbalstīt šo festivālu, piedalīties, skatīties un klausīties. Pie festivāla programmas sagatavošanas ļoti daudz ir strādājuši Balvu novada rīcības komisijas cilvēki un darba grupa. Sirsnīgs paldies viņiem par ieguldīto darbu.

Vislielākais un sirsnīgākais paldies šodien jāsaka senioriem - festivāla dalībniekiem,

kuri ir sagatavojuši koncerta programmu un ar prieku izpilda to, nerēķinoties ne ar savu veselību, ne gadiem.

„Klausos atkal dziesmu ilgi nedzirdēto,

Dzimtās puses dziesmu, smeldzošo un svēto”.

/Jeronims Stupāns/

Gribu visiem novēlēt „Dod Dieviņi siltu sauli un labu vēju kaltētāju”. Lai dziedātājiem labi skan dziesma, bet dejuošajiem raits solis, klausītājiem un skatītājiem prieks. Lai Dievs mūs visus sargā.

Zofija Zujeva,

Latgales reģiona pensionāru apvienības Padomes priekšsēdētāja

Uzsmaidīsim viens otram!

Mums prieks redzēt un satikt Balvos tik daudz dziedošu, dejojošu un smaidošu cilvēku ne tikai no visas Latgales, bet arī no citām Latvijas vietām!

Šonedēļ uzklauzīju daudz zvānu no cilvēkiem, kuri jautāja, ko mūsu pilsētā var apskatīt. Es stāstīju un domāju, ka man pašai par Balviem jāuzzina

vēl un vēl. Priecājos, ka smilteniešus ekskursijā pa mūsu pilsētu vedīs zinoša gide Irēna Šaicāne, priecājos un jau iepriekš saku paldies svētku režisorei Ilgai Oplucānei, un šādu prieka mirkli vēl ir daudz. Uzsmaidīsim viens otram, jo smaidis nemaksā neko! Smaidot palūkosimies uz līdzcilvēkiem un kļūsim par kādu prieka mirkli bagātāki!

Atmodināsim sevī vasaru, darīsim lietas, kas mūs aizrauj un sagādā pozitīvas emocijas. Tā radīsim sajūtas, kas dod spēku un idejas ikdienas pelēkos mirkļus iekrāsot visās varavīksnes krāsās! Sveicam Balvos!

Balvu pensionāru biedrības vārdā

Zinaida Logina

Novecojošā nekļūsim veci

Priecē tas, ka ir mainījusies attieksme pret vecumu, kas veicinājusi arī vecāka gadagājuma cilvēku iekļaušanos dažādās sabiedriskās dzīves aktivitātēs un radījusi jaunas to izteiksmes formas.

Viena no tādām ir Eiropas Senioru dejas. Tas ir elegants veids vecāku cilvēku fiziskai

slodzei. Senioru dejas nav visspēcīgāks dziedinātājs, tomēr tajās slēpjas vēl neapzinātas iespējas "vēlīnos gadus" piepildīt ar satura bagātību. Jau trešo reizi Balvu pilsētas parkā, iedzīvotājiem ir iespēja skatīt kā Eiropas dejas ienāk Latvijā un Balvos.

13 Eiropas senioru deju kopas, 4 tautisko deju kolektīvi un

līnijdeju grupa šoreiz rādīs savus priekšnesumus pilsētas un novada iedzīvotājiem.

Mans vēlējums visiem senioriem šajos svētkos ir Andas Līces vārdi: „Novecot, bet nekļūst vecai, lūk lielā dzīves māksla...”

Lūcija Jermacāne, deju kolektīvu virsvadītāja

Svētkos dziedāsim kopā

Šalc zaļais mežs, kur lakstīgalas dzied,
Un birztaļās vēl vijolītes zied.
Tik tumšās egles skumji galvas glauž,
Par senām jaunīb's dienām viņas pauž.

No dzidrā ūdens maigās stirnas dzer,
Dzeguze kūko, zaķīt's ausis ver:
Jau mednieks nāk, kas zin, varbūt šodien
Tam nomirt būs, viņš aši krūmos lien.

Bet jaunība tik sen aizkalniem jau,
Šeit dzīvē mums vairs īstas laimes nav.
Bet zaļais mežs, kur lakstīgalas dzied,
Tas jaunībai kā sapnis garām iet.

Balvu Novada muzejs vērs durvis apmeklētājiem!

Ir piepildījies ilgi lolotais sapnis par muzeja Jaunajām mājām! Visi laipni esat aicināti izbaudīt šo prieku kopā.

Jau pašos muzeja veidošanās pirmsākumos – Atmodas laikā – doma par muzeja atrašanās vietu bija viennozīmīga – vispiemērotākā ir senā muižas klēts ēka. Tā sprieda novadpētnieki, rakstīja laikraksti. Dažādu apstākļu sakrītības dēļ ceļš uz šo namu ildzis vairāk kā 20 gadus. Arī šobrīd priekšā vēl daudz darba pie jaunu un modernu ekspozīciju izveides, tomēr sajūta: „Esam mājās” ir brīnišķīga! Līdz ar vasaras sākumu ve-

ram durvis muzeja izstāžu zālēm. Pie tam, novada pašvaldības deputāti ir devuši „zaļo gaismu” iespējai muzeju apmeklēt ikvienam – ziedojoš tālākai muzeja attīstībai tik, cik katram šajos sarežģītajos laikos ir iespējams.

Apmeklētājiem būs iespēja ielūkoties muzeja ceļojumā, redzēt gan jau pazīstamas lietas, gan kaut ko pilnīgi jaunu... Lai jaunumi vēl paliek mazā noslēpumā līdz svinīgajam brīdim.

Gaidīsim Jūs 22.jūnijā plkst.15.00 Brīvības ielā 46 Balvu muižas klēti!

Iveta Supe, Balvu Novada muzeja direktore

Salidojumā Balvos - labākās izrādes

Pašā vasaras vidū, 16., 17. un 18. jūlijā Balvos notiks XII Latvijas amatieru teātru salidojums, kura laikā teātra cienītāji varēs noskatīties pēdējos četros gados iestudētās labākās un interesantākās dažāda žanra izrādes no visas Latvijas. Starp amatieru teātru iestudējumiem īpaši jāizceļ trīs izrādes – titula „Gada izrāde” ieguvējas.

2007. gadā par labāko amatieru teātru iestudējumu tika atzīta Rēzeknes Tautas teātra izrāde – Latviešu tautas pasaku kaleidoskops „Netici blēņām!”

kurš atklāj latviešu tautas garšu, tradīcijas, tikumību, optimismu, pasaules taisnību... Tautas pasaku iestudēšana lielā mērā apliecina Rēzeknes Tautas teātra domāšanas virzienu šodien, kā arī piedāvā aktieru meistarības studijas aktieriem – radošo laboratoriju, kur padziļinās un attīstās iztēle, vārdiskās un fiziskās darbības, iekšējais monologs, skatuves runa un kustība... Izrāde „Netici blēņām!” iestudēta ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu

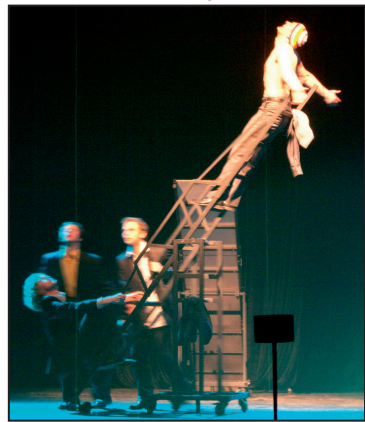

un piedalījies Starptautiskajos festivālos Itālijā, Francijā, Krievijā un NEATAS festivālā Rīgā. Izrādes režisore – Māra Zaļaiskalns, telpa un kostīmi – Ināra Apele.

Latvijas amatieru teātru titulu „Gada izrāde” 2008. gadā ieguva Ventspils teātra iestudējums „Laimīgā Blumentāle”. Luga ir viens no jaunākajiem Leldes Stumbres darbiem – ieguvusi 1. vietu Nacionālo lugu konkursā 2006. gadā. Šobrīd viens no spožākajiem jaunākās latviešu oriģināldramaturģijas paraugiem, kas iestudēts arī Dailes teātrī. Iestudējumā skatītājiem būs iespēja iepazīties ar pavisam jaunu latviešu lugu, kurā, liekas, ir viss – gan paradokšs, pārsteidzošs, brīžiem pat šokējošs sižets, gan sadzīve, gan filozofija, komiskais, traģiskais, absurda, mistikas un simbolisma elementi. Lugas darbība norisinās jūras krastā, tukšā rudens pludmalē – tur satiekas trīs

draudzenes, lai kopīgi nosvinētu 50 gadu jubileju vienai no viņām. Laimīgā Blumentāle ir ceturtā draudzene, kura sev par laimi neieradās uz svinībām un tā tika pasargāta no visiem šiem dvēseles pārdzīvojumiem, kam tika pakļautas pārējās trīs, kuras tukšajā rudens pludmalē sastapa varbūt ne gluži to, ko vēlējās. Lugas iestudējuma režisors ir Agris Krūmiņš, māksliniece – Rūta Kuplā.

Šajā pavasarī, 10. aprīlī Dailes teātra Mazajā zālē par Latvijas amatieru teātru labāko iestudējumu eksperti atzina un titulu „Gada izrāde 2009” piešķīra Latvijas Universitātes Studentu teātra iestudējumam – Antonio Buero Valjeho drāmai „Liesmojošā tumsa”.

Teātra zinātniece Silvija Geikina uzskata, ka LU Studentu teātra izrāde vērtējama kā liela režisora uzdrīkstēšanās, jo tā ir „ļoti nopietna un sarežģīta dramaturģija. Tā tiek idejiski labi atrisināta – skatītājam ir skaidra doma par patiesības meklējumiem, par cilvēka ilūzijām un šaubām. Precīzi parādītas tēlu savstarpējās attiecības, ir iedziļināšanās pašā tēlā.” Lugas darbība notiek neredzīgo institūtā – vidē, kura īpaši radīta studentu maksimālam komfortam. Ierodoties jaunam studentam, ierastā kārtība tiek izjaukta, atklājas meli un izlikšanās. Darbs ir alegorija, ar kuru autors uzdod jautājumu: vai mūsu sirdis ir atvērtas gaismai? Izrādes režisors – Visvaldis Klintsons, tehniskais direktors – Andrejs Krūmiņš.

Šīs trīs 2007., 2008. un 2009. gada labākās amatieru teātru izrādes varēs noskatīties Balvu Kultūras un atpūtas centrā, kā arī citas XII Latvijas amatieru teātru salidojuma izrādes būs skatāmas Balvu pilsētā un Balvu novadā, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados.

Guna Ševkina,

Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes speciāliste kultūras jautājumos

19., 28.jūlijā un 4.augustā no 11:00- 15:00 DOKUMENTU PIENĒMŠANA studijām Daugavpils Universitātē, Balvu Tālākizglītības centrā, Balvos, Partizānu ielā 16:

- profesionālā bakalaura studiju programma TIESĪBU ZINĀTNE
- profesionālā bakalaura studiju programma MĀKSLAS MENEDŽMENTS
- profesionālā bakalaura studiju programma DATORDIZAINS
- akadēmiskā bakalaura studiju programma AUSTRUMEIROPAS KULTŪRAS UN BIZNESA SAKARI
- 1.līmeņa profesionālā izglītība CIVILĀ DROŠĪBA UN AIZSARDZĪBA
- profesionālā maģistra studiju programma SABIEDRĪBAS UN IESTĀŽU VADĪBA
- profesionālā maģistra studiju programma STARPKULTŪRU ATTIECĪBAS

Papildus informācija par studijām un uzņemšanu: Maruta Castrova, tālruni: 64507012; 26585964; 26162614, e-pasts: centrs@balvi.lv; azote@balvi.lv